

To: Groep DMO medewerkers[10]2e@minvws.nl]
From: (10)2e
Sent: Tue 6/30/2020 7:44:52 AM
Subject: Tweede Kort-cyclische rapportage indirecte effecten COVID-19 op zorgen gezondheid
Received: Tue 6/30/2020 7:44:54 AM
[Biilage Tweede kort-cyclische rapportage indirecte effecten COVID-19 opzorg en gezondheid gepubliceerd.pdf](#)

Beste allen,

In bijlage de tweede kort-cyclische rapportage van het RIVM inzake de indirecte effecten van COVID-19 op zorg en gezondheid.

Enkele relevante highlights:

p. 9:

Sociaal domein: dagbesteding nog onderbenut

- Signalen van Movisie wijzen erop dat bij kwetsbare groepen, zoals mensen met een psychische kwetsbaarheid, thuiswonende ouderen en kinderen met een beperking, eenzaamheid een probleem is. Dit heeft te maken met het wegvallen van zowel bezoek als dagbesteding. Waar mogelijk zijn digitale alternatieven bedacht voor dagactiviteiten.
- Voor kwetsbare groepen, zoals (dementerende) ouderen en mensen met een lichamelijke of verstandelijke beperking is dagbesteding weggevallen. Medio juni was de benutting van de dagbesteding op zorgboerderijen circa 75% van het normale niveau.

p. 9:

Uit een belronde van de NZa bij verschillende partijen in de langdurige zorg blijkt dat veel cliënten, als gevolg van het risico op besmetting en de bezoekbeperkingen, niet opgenomen willen worden in een zorginstelling, waardoor de druk op mantelzorgers en thuiszorg toeneemt. Zorgaanbieders nemen daarnaast niet altijd nieuwe cliënten van de wachtlijsten op. Nieuwe cliënten moeten doorgaans eerst in quarantaine.

p. 9:

Vanuit een beleidssignalement van het Sociaal en Cultureel Planbureau (SCP) blijkt dat thuiswonende kinderen of volwassenen met een verstandelijke beperking nadelige gevolgen ondervinden van het sluiten van (speciaal) onderwijs en dagopvang. Ingezette alternatieve zorgvormen als beeldbellen zijn niet altijd goed toegankelijk voor mensen met een verstandelijke beperking. Het is onduidelijk hoeveel mensen momenteel geen (geschikte) hulp krijgen.

p. 29-30:

Sociaal domein

Uit de eerste rapportage bleek dat door de COVID-19 epidemie groepsactiviteiten voor kwetsbare ouderen zijn weggevallen. Ook ontmoetingsplekken waar met name mensen met een kwetsbare psychische gezondheid gebruik van maken, bleken vaak te zijn gesloten. Ook waren er signalen dat gemeenten vanwege de COVID-19 epidemie veel minder ondersteuning (bijvoorbeeld activiteiten ter vermindering van eenzaamheid) geven dan daarvoor: schattingen liepen uiteen van een afname van 50 procent tot een afname van 80 procent. Verder bleek dat het aantal Wmo-aanvragen bij gemeenten fors is teruggelopen, in april was er een sprake van een reductie van twee derde van de verwachte aanvragen.

In deze tweede rapportage zijn signalen over kwetsbare groepen opgenomen. Ook is informatie toegevoegd over de dagbesteding op zorgboerderijen. Er is bij ons geen nieuwe informatie beschikbaar gekomen over het aantal Wmo-aanvragen bij gemeenten.

5.1 Kwetsbare groepen

Vanuit Movisie komen een aantal signalen over kwetsbare groepen die duidelijk hinder ondervinden van de corona pandemie en de minder geleverde zorg (Movisie 2020).

In deze fase van de crisis blijft het voor sociaal professionals en gemeenten een zoektocht naar passende dagbesteding/daginvoering. Het bewaren van anderhalve meter afstand blijkt voor sommige deelnemers aan de dagbesteding moeilijk. Movisie geeft aan dat er wel in korte tijd tal van alternatieven zijn bedacht voor dagactiviteiten. Voorbeelden hiervan zijn digitaal communiceren, het gebruik van apps en andere digitale leersystemen.

Movisie signaleert dat bij kwetsbare groepen als mensen met een psychische kwetsbaarheid, thuiswonende ouderen en kinderen met een beperking, zowel door het wegvallen van bezoek als dagbesteding, eenzaamheid een probleem is. Zorgverleners liepen er ook tegenaan dat het vaak moeilijk was om nabij te zijn, compassie te bieden en maatwerk te leveren.

Door de contactbeperkende maatregelen en het afnemende aantal vragen gaan cliëntondersteuners anders te werk in coronatijd. Cliëntondersteuners stellen zich proactief op en bellen cliënten die zij kennen. Soms gewoon voor een praatje, maar vooral ook om te vragen wat er speelt en waar zij tegenaan lopen, zo blijkt uit een inventarisatie.

